

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Retshjælp](#) > Spain

Retshjælp

 Spanien

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvilke omkostninger er der forbundet med retssager, og hvem skal normalt afholde dem?

I Spanien er retsvæsenets offentlige tjenester gratis. Der er ingen skatter eller afgifter for brugen heraf. Retssagen medfører dog normalt visse omkostninger, herunder følgende:

1. advokatsalærer
2. omkostninger ved offentliggørelse af meddelelser i officielle tidsskrifter
3. deponering af beløb for at kunne anvende bestemte retsmidler
4. udgifter til sagkyndige.

Disse omkostninger skal normalt afholdes af den interesserede part. Efter sagens afslutning skal retten afgøre, hvem der i sidste ende skal betale omkostningerne, ved at anvende det spanske princip om "pålæg om betaling af sagens omkostninger", der er baseret på det objektive domskriterium, hvorefter den tabende part pålægges at betale sagens omkostninger.

2 Hvad er retshjælp helt præcist?

I henhold til artikel 119 i den spanske forfatning er gratis retshjælp til rådighed for personer, der godtgør, at deres økonomiske midler er utilstrækkelige. Denne ordning giver dem mulighed for at drage fordel af forskellige ydelser, navnlig fritagelse for betaling af advokatsalærer, honorarer til sagkyndige, sikkerhedsstillelse, sagsomkostninger osv.

Mere specifikt kan følgende nævnes:

1. forudgående juridisk bistand
2. advokatsalærer
3. omkostninger ved offentliggørelse af meddelelser i officielle tidsskrifter
4. deponering af beløb for at kunne anvende bestemte retsmidler
5. udgifter til sagkyndige.

Ud over disse rettigheder er der i forbindelse med grænseoverskridende retssager, og udelukkende sådanne, tilføjet følgende ydelser (da lov om retshjælp blev ændret ved lov nr. 16/2005 af 18. juli 2005 med henblik på tilpasning til direktiv 2002/8/EF):

- a. tolkeydelser
- b. oversættelse af dokumenter
- c. rejseudgifter, hvis det er nødvendigt at give personligt møde
- d. forsvar ved en advokat og repræsentation ved en retlig repræsentant, også når det ikke er obligatorisk, hvis

retten tilråder det for at sikre lighed mellem parterne.

3 Hvilke betingelser er der for bevilling af retshjælp?

Alle EU-borgere, der kan dokumentere, at de ikke har tilstrækkelige ressourcer (i grænseoverskridende tvister kun fysiske personer).

a. Tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold i Spanien, eller hvis rettigheder er anerkendt i internationale konventioner (f.eks. konventioner om internationale barnebortførelser), har også denne ret på samme betingelser som EU-borgere.

b. I ansættelsesforhold ydes der retshjælp til enhver arbejdstager, uanset nationalitet og økonomiske midler.

c. Almennyttige organisationer og fonde.

Inden for strafferetten, forvaltningsretlige sager og i forbindelse med indledende retsmøder, ydes der retshjælp til udenlandske statsborgere, der godtgør, at deres midler ikke er tilstrækkelige til at anlægge sag, selv om de ikke har lovligt ophold i Spanien.

Uanset om de har tilstrækkelige midler til at anlægge sag, er ofre for kønsbaseret vold, terrorisme og menneskehandel samt mindreårige og personer med mentale funktionsnedsættelser, når de er ofre for misbrug eller mishandling, berettiget til retshjælp, idet deres arvinger også har ret til retshjælp i tilfælde af ofrets død, forudsat at de ikke er gerningsmændene.

Uanset om de har tilstrækkelige midler til at anlægge sag, kan der ydes retshjælp til personer, der efter en ulykke fremlægger bevis for varige mén, som fuldstændigt forhindrer dem i at udøve deres normale erhvervmæssige virksomhed, og som kræver bistand fra andre personer, når sagens genstand er kravet om erstatning for den lidte skade.

Inden for det sociale retssystem, med henblik på retlig beskyttelse, ydes der retshjælp til arbejdstagere og personer, der er omfattet af den sociale sikringsordning, uden at det er nødvendigt at bevise, at de ikke har tilstrækkelige midler.

I grænseoverskridende tvister kan der opnås retshjælp, hvis det bevises, at sagsomkostningerne ikke kan dækkes på grund af forskellene i leveomkostningerne mellem bopælsmedlemsstaten og Spanien.

4 Ydes der retshjælp i alle typer sager?

Der kan ydes retshjælp i alle former for retssager, uanset om de er kontradiktoriske eller ej, hvis beløb overstiger 2 000 EUR, medmindre sagen kræver advokatbistand, og retshjælp ydes til alle formaliteter, klager og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

I sager til en værdi af under 2 000 EUR, hvor medvirken af en advokat ikke er obligatorisk, kan der også anmodes om retshjælp, hvis den anden part gør brug af en advokat, eller hvis dommeren eller retten udtrykkeligt bestemmer det for at sikre ligestilling mellem parterne.

5 Skal man følge en særlig procedure, hvis man ikke selv kan afholde omkostningerne?

Foreløbig udnævnelse kan ske enten fra advokatsamfundets side inden for en frist på højst 15 arbejdsdage fra modtagelsen af ansøgningen eller ved kendelse.

6 Hvor kan jeg få et skema til brug for en ansøgning om retshjælp?

Ved advokatsamfundets juridiske vejledningstjeneste, i "*Decanatos*" ved domstolene (retsformandens kontor) og i de regionale retshjælpskontorer.

Det spanske advokatråd (Consejo General de la Abogacía Española) stiller en portal til rådighed for borgerne,

nemlig [Justicia Gratuita](#) (retshjælp), hvor det bl.a. er muligt at udfylde formularen til ansøgning om retshjælp eller undersøge, om de økonomiske betingelser for retshjælp er opfyldt. Det er dog stadig nødvendigt at fremlægge dokumenterne og ansøgningen som anført nedenfor.

Sted for indgivelse af ansøgningen

Ansøgninger om retshjælp indgives sammen med de relevante dokumenter til advokatsamfundet på det sted, hvor den ret, der behandler hovedsagen, har sæde, eller til retten på det sted, hvor sagsøgeren har bopæl, hvis sagen ikke er blevet anlagt.

7 Hvilke dokumenter skal indsendes sammen med ansøgningen om retshjælp?

Dokumenter vedrørende:

1. ansøgerens og dennes husstands økonomiske situation
2. personlige og familiemæssige forhold
3. den ønskede retsbeskyttelse.

Nærmere bestemt:

- selskabsskatteattest (for juridiske personer)
- fotokopi af erklæringen om almennyttigt formål eller optagelse i registret over fonde (for juridiske personer)
- attest for ydre tegn på rigdom på rådhuset, hvor bopælen er beliggende
- bopælsattest
- INEM-attest for arbejdsløshedsunderstøttelse og modtagelse af ydelser
- attest for modtagelse af offentlige pensioner
- attest fra Servicio Público de Empleo Estatal (den offentlige arbejdsformidling), hvori det attesteres, at den pågældende har modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse, og hvor længe ydelserne er modtaget
- andet (ethvert dokument, der tjener til at fastslå de påståede oplysninger).

For at fremskynde ansøgningsproceduren kan advokatsamfundet dog med udtrykkeligt samtykke anmode om flere af disse attester på vegne af fysiske personer.

8 Hvor skal jeg indgive min ansøgning om retshjælp?

Ansøgninger om retshjælp indgives til advokatsamfundet på det sted, hvor den ret, der behandler hovedsagen, har sæde, eller til retten på det sted, hvor sagsøgeren har bopæl, hvis sagen ikke er blevet anlagt. I sidstnævnte tilfælde fremsender retten straks anmodningen til det stedligt kompetente advokatsamfund.

Ansøgningerne indsendes til disse advokatsamfund, når der er tale om grænseoverskridende tvister. I disse tvister behandles ansøgningen af advokatsamfundet på det sted, hvor ansøgeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl.

EU-borgere fra lande, der har tiltrådt den europæiske overenskomst om formidling af ansøgninger om retshjælp, kan sende deres ansøgning til centralmyndigheden i deres land med ansvar for anvendelsen af reglerne i denne overenskomst.

Ansøgningen indsendes, inden retssagen anlægges, eller hvis ansøgeren er sagsøgt, inden vedkommende afgiver sit svarskrift. Såvel sagsøger som sagsøgte kan imidlertid efterfølgende søge retshjælp, hvis det kan dokumenteres, at deres økonomiske situation har ændret sig.

9 Hvordan finder jeg ud af, om jeg har ret til retshjælp?

Advokatsamfundet kan træffe følgende foreløbige afgørelser:

a. meddele ansøgeren, at ansøgningen er behæftet med mangler, som skal afhjælpes inden for ti dage, og at

sagen i modsat fald vil blive henlagt

b. meddele, at ansøgningen ikke kan tages til følge, og at den er ugrundet, og i givet fald anmelde den til retshjælpskommissionen

c. erklære, at ansøgningen er i overensstemmelse med de retlige krav, i hvilket tilfælde advokatsamfundet udpeger en advokat inden for en frist på højst 15 dage og underretter procesadvokatsamfundet om, at det skal udpege en advokat inden for en frist på tre dage. Advokatsamfundet videresender ansøgningen til retshjælpskommissionen til endelig godkendelse.

Hvis advokatsamfundet ikke er i stand til at træffe afgørelse inden for 15 dage, indsender ansøgeren sin ansøgning direkte til retshjælpskommissionen, som straks udpeger en procesadvokat og en advokat midlertidigt og kontrollerer oplysningerne og dokumenterne.

Den endelige afgørelse om bevilling af eller afslag på retshjælp skal træffes af retshjælpskommissionen senest 30 dage efter modtagelsen af sagen. Hvis der efter 30 dage ikke er truffet afgørelse om ansøgningen, stadfæstes de foreløbige afgørelser, der er vedtaget af advokatsamfundet og procesadvokatsamfundet.

Afgørelsen meddeles inden for en frist på tre dage til sagsøgeren, advokatsamfundet, procesadvokatsamfundet og den ret, hvor sagen er anlagt, eller retsformanden, hvis sagen ikke er blevet indledt.

10 Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har ret til retshjælp?

Hvis jeg er sagsøger, skal jeg, inden jeg indleder sagen, indgive ansøgningen til advokatsamfundet på det sted, hvor den ret, der har kompetence til at påkende hovedsagen, er beliggende, eller til retten på det sted, hvor sagsøgeren har bopæl.

1. Hvis jeg er sagsøgt, skal jeg indgive ansøgningen om retshjælp, inden jeg besvarer stævningen. Sagsøgtes ansøgning om retshjælp udsætter ikke sagen. Retten kan dog af egen drift eller efter anmodning fra den berørte person udsætte afgørelsen, indtil der er truffet afgørelse om anerkendelse af eller afslag på retshjælp.

I tilfælde af grænseoverskridende tvister, hvor der ansøges om retshjælp med henblik på at anlægge sag i en anden medlemsstat, kan ansøgningen også indgives til advokatsamfundet (i tilfælde af personer med bopæl i Spanien, der er involveret i en tvist i en anden stat), hvor sagsøgeren har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl.

11 Hvem vælger en advokat til mig, hvis jeg har ret til retshjælp?

Hovedreglen er, at det er advokatsamfundet, der udpeger advokaten i en ordning, hvor advokaterne udpeges på skift. Det er imidlertid muligt for den pågældende at udpege sin egen advokat, forudsat at advokaten giver afkald på ethvert vederlag for sin bistand.

12 Dækker retshjælpen alle sagens omkostninger?

Retshjælp dækker følgende omkostninger:

1. forudgående juridisk bistand
2. advokatsalærer
3. omkostninger ved offentliggørelse af meddelelser i officielle tidsskrifter
4. deponering af beløb for at kunne anvende bestemte retsmidler
5. udgifter til sagkyndige
6. en reduktion på 80 % for gebyrer for notarialdokumenter og attester fra ejendoms- og selskabsregistre.

I grænseoverskridende tvister er tolkning, oversættelse af dokumenter og rejser desuden omfattet, når den ret, ved hvilken sagen er anlagt, anser det for nødvendigt, at den pågældende er fysisk til stede.

13 Hvem afholder de øvrige omkostninger, hvis jeg kun har ret til begrænset retshjælp?

Hvis indkomsten overstiger det dobbelte af mindstelønnen, men ikke overstiger fem gange mindstelønnen, kan retshjælpskommissionen undtagelsesvis give adgang til retshjælp for at tage hensyn til ansøgerens personlige og familiemæssige forhold.

Retshjælpskommissionen kan undtagelsesvis beslutte sig for at bevilge retshjælp, baseret på forhold i ansøgerens familie, antallet af børn eller familiemedlemmer i dennes varetægt, omkostninger i forbindelse med anlæggelse af retssagen eller andre omkostninger af samme art, som er objektivt vurderet, og under alle omstændigheder hvis ansøgeren er slægtning i opstigende linje til en storfamilie i særkategorien.

Under de samme betingelser som dem, der er fastsat i det foregående afsnit, kan retten til retshjælp anerkendes under hensyntagen til den helbredsmæssige situation for ansøgeren og personer med handicap som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i lov nr. 51/2003 af 2. december 2003 om lige muligheder, ikkeforskelsbehandling og universel adgang for personer med handicap og deres ydelsesberettigede pårørende, når de handler på deres vegne og i deres interesse, for så vidt der er tale om procedurer vedrørende helbredsforhold eller handicap, der begrundes en sådan ekstraordinær anerkendelse.

I sådanne tilfælde afgør den kompetente retshjælpskommission udtrykkeligt, hvilke af de i artikel 6 omhandlede ydelser der finder anvendelse på ansøgeren.

De sagsomkostninger, der ikke dækkes, afholdes af den pågældende selv, indtil der er truffet afgørelse om sagens omkostninger. Hvis den anden part dømmes, refunderes den delvise modtager, der har betalt disse omkostninger, af modparten.

For så vidt angår statsborgere, der er bosiddende i en anden EU-medlemsstat, finder ovennævnte regel anvendelse ud fra forsigtighedsprincippet under hensyntagen til levestandarden i bopælsstaten for at undgå at forvolde umiddelbar skade.

14 Kan der også ydes retshjælp i appelsager?

Når retten til retshjælp er anerkendt i forbindelse med en tvist, omfatter den alle vigtige formaliteter og faktiske omstændigheder, herunder fuldbyrdelse, hvis dette sker inden for to år efter retsafgørelsen i sagen, samt alle appeller af afgørelser truffet i samme retssag, uden at der er behov for en ny ansøgning.

15 Kan et tilsagn om retshjælp tilbagekaldes, før sagen er afsluttet (eller endog efter, at der er truffet en endelig afgørelse i sagen)?

Afgørelsen om anerkendelse af retten til retshjælp kan tilbagekaldes, hvis den er opnået ved urigtige oplysninger, forfalskning eller hemmeligholdelse af oplysninger fra ansøgerens side.

Retten til retshjælp kan inddrages, hvis den pågældendes økonomiske situation forbedres inden for tre år.

I begge tilfælde finder hovedreglen anvendelse: Den tabende part betaler sagens omkostninger.

16 Kan jeg anfægte et afslag på retshjælp?

Jeg kan klage over afgørelsen om retshjælp ved et dokument, der indgives til retshjælpskommissionen inden for en frist på ti dage fra meddelelsen af afgørelsen. Klagen afgøres af den kompetente ret.

17 Har ansøgningen om retshjælp den virkning, at forældelsesfristen suspenderes?

I henhold til artikel 16 i lov om retshjælp udsætter en ansøgning om retshjælp i princippet ikke sagen. For at undgå, at udløbet af frister medfører, at et processuelt skridt forældes, eller at en af parternes ret til en

retfærdig behandling krænkes, kan justitssekretæren (Letrado de la Administración de Justicia) af egen drift eller efter anmodning fra disse beslutte at udsætte sagen, indtil der er truffet afgørelse om anerkendelse eller nægtelse af retten til at anlægge sag uden beregning, eller indtil der er udpeget en advokat og en advokat, hvis indgrebet er obligatorisk eller nødvendigt af hensyn til retfærdigheden, forudsat at anmodningen herom er fremsat inden for de frister, der er fastsat i retsplejeloven.

Hvis anmodningen fremsættes inden sagens anlæggelse, og retssagen kan blive bragt i fare som følge af forældelsesfristens udløb, afbrydes eller suspenderes disse frister henholdsvis indtil den foreløbige udnævnelse af en advokat og om nødvendigt af en ex officio-retlig repræsentant til at anlægge sag på fordringshaverens vegne og, hvis der ikke kan foretages en sådan udnævnelse, indtil der er truffet en endelig administrativ afgørelse om, hvorvidt der skal bevilges retshjælp eller ej.

Forældelsesfristen beregnes på ny fra meddelelsen til ansøgeren om advokatsammenslutningens foreløbige udpegelse af en advokat eller i givet fald fra retshjælpskommissionens meddelelse om anerkendelse eller nægtelse af retten og under alle omstændigheder senest to måneder efter indgivelsen af ansøgningen.

■ Sidste opdatering: 24/07/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.